

NLD – NON VERBAL LEARNING DISORDER

Deze leerlingen kunnen opvallen door...

Leerlingen met NLD hebben zwakke motorische, probleemoplossings-, sociale en non-verbale vaardigheden. Ruim 65% van de communicatie vindt non-verbaal plaats. De leerling met NLD kan deze signalen moeilijk interpreteren en voor zichzelf toepassen. Moeilijkheden met ruimtelijk inzicht, fijne motoriek, visuele informatie, vrienden maken en zelfredzaamheid.

mogelijk zwakke kanten	mogelijk sterke kanten
<p>visueel ruimtelijke vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> • problemen met weg vinden op school, besef van tijd • moeite met het houden van overzicht • problemen met herkenning en organisatie van visueel - ruimtelijke informatie <p>waarnemen en aandacht</p> <ul style="list-style-type: none"> • moeite met verbanden leggen <p>cognitief</p> <ul style="list-style-type: none"> • weinig aandacht voor visuele en tactiele informatie • zwak inzicht in oorzaak - gevolg, tekstbegrip • zwak probleemoplossend vermogen en zwak gebruik van strategieën • moeite met flexibel denken • weinig systematische aanpak <p>motorische vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> • houterig, traag • moeizaam en moeilijk leesbaar geschrift • zwak evenwicht <p>sociale vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> • non-verbale signalen (gebaren en gelaatsuitdrukkingen) worden niet begrepen • moeite om zich aan te passen aan nieuwe omstandigheden • moeilijke relatie met leeftijdsgenoten • weinig sociaal inlevingsvermogen 	<p>verbale vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlug en vlot praten en lezen • zeer rijke woordenschat <p>geheugen</p> <ul style="list-style-type: none"> • verbaal geheugen: zinnen letterlijk onthouden. • geheugen voor parate kennis, rijtjes en reeksen <p>automatiseren</p> <ul style="list-style-type: none"> • eens geautomatiseerd: heel vlot technisch lezen en spellen <p>aandacht</p> <ul style="list-style-type: none"> • concentratie en aandacht: auditief en verbaal <p>muzikale aanleg</p> <ul style="list-style-type: none"> • absoluut gehoor

vakken die problemen kunnen geven:

alle vakken: begrijpen van teksten, kern van verhaal, verwerken van informatie

wiskunde: meetkundig tekenen, rekensymbolen, formules en toepassingen ervan

zaakvakken: lezen van grafieken, tabellen, abstracte begrippen, zien te veel details

sport: samenspel, zwakke coördinatie grove motoriek

plast. opv.: fijne motorische vaardigheden

aardrijkskunde: kaartlezen, topografie

Wat moet je vooral doen en wat niet?

do's	don'ts
<p>accepteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanvaard dat de leerling veel vragen stelt. • Respecteer de behoefte aan routinematig en soms 'slaafs' gedrag. <p>begeleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respecteer een evenwicht tussen empathie en het bewaren van afstand. • Let niet alleen op wat de leerling zegt, maar vooral wat de leerling doet. Geef veel oefeningen. • Bied instructie (verbaal) stap voor stap aan. Controleer begrip. • Leer te vragen wat de ander bedoelt. • Bereid voor op veranderingen. • Ondersteun in conflictsituaties. • Wees beducht voor 'pesten'. • Maak verwachtingen expliciet en verbaal kenbaar. • Leer met humor omgaan en relativeren. <p>compenseren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geef een A4 met een voorinstructie van de lesstof. Geef een kopie zonder plaatjes. • Laat gebruik maken van hulpmiddelen: laptop, rekenmachine, strategiekaarten enz. • Geef extra tijd. • Overhoor mondeling en stel ook feitenvragen. • Beperk de omvang van de taak. • Kijk nota's regelmatig na of geef kopietjes. • Help om de spullen en nota's op orde te houden (mappen, bakjes, kleuren, enz.) <p>dispenseren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laat bepaalde leerinhouden overslaan. <p>remediëren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leer handelingen verbaal te ondersteunen. • Leer strategieën aan. • Geef stappenplannen voor de diverse vakken. • Maak samen een foutenanalyse en leer zoeken naar de juiste oplossing (terug regels erbij nemen, enz.). Laat dit ook verwoorden.	<p>begeleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aannemen dat de leerling de uitleg begrijpt. • Onvoorspelbaar gedrag tonen. • Veel tekst laten overschrijven van het bord. • Uitsluitend visuele instructie geven. • Lange schrijfofdrachten geven. • Verplichten altijd aan spel/sport mee te doen. Wel: 'Zoek naar zinvolle activiteiten'. <p>taalgebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik van figuurlijke taal, woordgrapjes, ironische opmerkingen, enz. • In discussie gaan. <p>gedrag</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behandelen als de andere klasgenoten. • Dwingen tot sociaal gedrag. • Zware sancties stellen als de leerling te laat komt. • Verwachten dat ze non-verbale seintjes begrijpen. Wel: 'Kijk niet alleen boos maar zeg dat je boos bent'. • Sociaal inlevingsvermogen verwachten. • Ruimtelijk-visueel materiaal als ondersteuning geven. • Materiaal met ingewikkelde lay-out en plaatjes. • Complexe visuele schema's. Wel: 'Uitleg geven in woorden.'